

Narodil se 6. června 1922 v Teplicích-Šanově jako Hans Robert Alexander (křestní jméno si pozměnil až při svém pozdějším vstupu do RAF). Za války sloužil v RAF a z československých letců vykonal nejvíce náletů na cíle v okupované Evropě. Byl příslušníkem 106., 83., 139. a 162. peruti RAF.

Pocházel z německo-jazyčné středostavovské rodiny s židovskými kořeny. V roce 1938 přerušil studium na německém gymnáziu v rodných Teplicích. Po Mnichovu, kdy Teplice připadly k území odstoupeném nacistickému Německu, a po následné křesťalové noci bylo zřejmé, že pro rodinu nastávají velmi zlé časy. Otec jej poslal dostudovat do Margate College ve Velké Británii. Tím mu nepochybně zachránil život, protože celá řada jeho rodinných příslušníků se za války stala obětí holocaustu. Vystudoval a úspěšně složil maturitní zkoušku, chvíli pracoval na farmě, ale pak nechtěl zůstat stranou.

V roce 1941 vstoupil dobrovolně do svazku RAF. Byl vybrán k výcviku pro leteckou odbornost navigátora bombardovacího letounu. Ještě nedávno byl jedním z nejméně známých československých letců, příslušníků RAF. Jedním z důvodů byla skutečnost, že po celou válku sloužil pouze u britských peruti. „Nabízeli mi vstup do českého letectva, ale já se hned po přijetí rozhodl natrvalo zakotvit v Anglii, takže jsem zvolil možnost vstoupit přímo do RAF.“ Bojoval jako navigátor na čtyřmotorových bombardovacích letounech Avro Lancaster, s nimiž podnikla nálety na Německo a okupovaná území. Pokud jde o operační létání, vzlétl k celkem 101 bombardovacím náletům, z nich mu jako operačních bylo započítáno 99. V jejich průběhu operačně nalétal 480 hodin a 20 minut. V naprosté většině v noci.

Po absolvování základního, odborného a operačního výcviku byl v roce 1943 přidělen k britské 106. bombardovací peruti RAF Syerston v Nottinghamshiru. V rámci 5. skupiny Bomber Command účtovala tato jednotka se svými čtyřmotorovými Lancastery na Německo a okupovaná území. Dne 12. dubna 1943 byl s celou osádkou převelen k britské 83. bombardovací peruti RAF Wyton v Huntingdownshiru, která náležela k 8. skupině Bomber Command, patřila k tak zvaným značkařům, k jednotkám, které měly být vždy první nad určeným cílem a označit ho barevnými markery, světlicemi a zápalnými pumami pro nalétávající hlavní bombardovací svaz. Přestože měl mnohokrát namále, patřil k těm šťastnějším. Osud mu dopřál přezít a tím také dále zdokonalovat své schopnosti. To mu vyneslo nejprve povýšení na Flight Sergeanta F(Sgt (rotný) a ještě před koncem turnusu byl navržen k udělení DFM (Distinguished Flying Medal). Dokončil operační turnus a vykonal 48 nočních bombardovacích náletů v celkovém čase 284 hodin, 40 minut, 29. ledna 1944. Následoval jeho zaslužený šestiměsíční odpočinek, kdy nastoupil jako instruktor navigace u amerického bombardovacího letectva, dislokovaného ve Velké Británii. V té době se dočkal i povýšení do

důstojnické hodnosti Pilot Officer (poručík).

V pěti měsících nalétal s Američany dalších 123 neoperačních letových hodin, z toho 60 hodin na letounech B-17 Flying Fortress a 63 hodin na B-24 Liberator. Dne 9. března 1944 byl povýšen na Flying Officera (nadporučík). Druhý operační turnus nastoupil 17. července 1944 k 139. bombardovací peruti (Jamaica) v Upwoodu, patřící do 8. skupiny Bomber Command. Osmkrát se zúčastnil jako značkař se speciálním vybavením /radiolokátor H2S pro bombardování naslepo) náletu proti hlavnímu městu Třetí říše. Po odlétání 70 operačních letů byl povýšen na Flight Lieutenanta F/Lt. (kapitán) a 26. ledna 1945 byl vyznamenán DFC (Distinguished Flying Cross). 17. prosince 1944 byl přemístěn k 162. bombardovací peruti RAF Bourn v Cambridgeshiru. V rámci 162. peruti F/Lt Alexander, DFC, DFM stačil do konce války vykonat ještě několik dalších nočních bombardovacích náletů. Po dokončení třetího turnusu byl odeslán 22. ledna 1945 opět na odpočinek. Ten tentokrát trval jen dva měsíce. Na konci dubna se totiž ke své 162. peruti vrátil, aby se v noci z 2. na 3. květen 1945, kdy bombardoval severoněmecký Kiel, účastnil vůbec posledního náletu válečného Bomber Command. Tím uzavřel svůj impozantní válečný účet, který do té doby činil celkem 972 letových hodin, z toho 577 v noci. Pokud jde o operační létání, vzlétl k celkem 101 bombardovacím náletům, z nichž jako operační mu jich bylo oficiálně započítáno 99. V jejich průběhu nalétal celkem 480 operačních hodin, naprostou většinu v noci. Takovou bilanci se nemohl pochlubit žádný jiný československý občan, sloužící u Bomber Command.

Zprávy o své rodině neměl dlouhých šest roků, ale příležitost k návštěvě Československa se mu naskytla až tři měsíce po skončení války. Ve staré vlasti se zdržel týden a skutečnost předčila ta nejhorsí očekávání. Vzpomínal na to, že ze 48 rodinných příslušníků a příbuzných přežil jen jediný. O tom, že po válce zůstane ve Velké Británii natrvalo, uvažoval již v jejím průběhu. Když zjistil, že byl tak brutálním způsobem zbaven odpovědnosti vůči svým blízkým, tak se ve svém rozhodnutí jen utvrdil. Navíc mnil setrvat jako důstojník z povolání v řadách RAF, kde zůstal sloužit i nadále, a to dokonce více než dvě další dekády. Mezitím se stačil oženit a s manželkou Pamelou měl postupně tři dcery. Pokud to bylo jen trochu možné, preferoval aktivní létání. Prodělal roční speciální nástavbový navigační kurz a poté i RAF Staff College, po jejímž absolvování byl 1. července 1954 povýšen do hodnosti Squadron Leader (major). O tři roky později navíc úspěšně završil studium na RAF College of Air Warfare (1957), byl zařazen na různých štábních postech jak v zámoří, tak i na Britských ostrovech. K 6. červnu 1973, ve svých 51 letech a po bezmála 32 letech služby, odešel na vlastní žádost do penze.

Skromý starý muž, který nikdy netoužil po publicitě, strávil podzim svého života v Andoveru v jihoanglickém Hampshiru, kde 12. ledna 2012 zemřel ve věku nedožitých 90-ti roků. Jeho rodina a přátelé se s ním naposledy rozloučili 27. ledna 2012 v Salisbury.

Lavička

F/Lt Jana Roberta ALEXANDERA, DFC, DFM

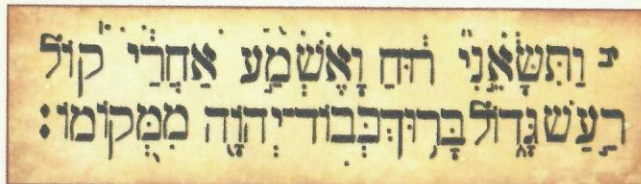
6. června 1922 12. ledna 2012

navigátora RAF, teplického rodáka

83 Sqn Lancaster B Mk1 bomber

He was born on 6 June 1922 as Hans Robert Alexander (he changed his first name only when he volunteered for the RAF). During the war he served with RAF and undertook the highest number of bombing raids on targets in occupied Europe among Czechoslovak airmen. He was a member of 106, 83, 139 and 162 RAF Squadrons.

He was born into a relatively well-off middle class German speaking Jewish family. In 1938 he interrupted his studies at the German Grammar School in his native town of Teplice. After the Munich Agreement when the Teplice Region was ceded to the Reich and the following, "Kristallnacht" it became obvious, that very difficult times were ahead for the family. His father arranged for him to go to Great Britain to complete his studies at College in Margate. No doubt his life was saved due to that because majority of the members of his family and relatives became victims of the Holocaust. After successful graduating from his college, he worked briefly on a farm, but at that time the war was raging at full swing and he did not want to stand aside.

He joined the RAF Voluntary Reserve. He was selected for navigator training on bomber aircraft. Until recently he was one of the least known Czechoslovak airmen who were members of the RAF. One of the reasons is that he never served with Czechoslovak units but only with British Squadrons. "I was offered entry to join the Czechoslovak Air Force, but I had decided, on my arrival, to remain permanently in England for the rest of my life, so I opted for the opportunity to enlist into the RAF". He was a navigator in four-engined Avro Lancaster, making night raids on Germany and occupied territories. As far as operational flying was concerned, he had flown a total of 101 bombing raids, of which 99 were officially counted. He had flown a total of 480.20 operational hours, the vast majority of these at night.

After he completed his basic, specialised and operational trainings in 1943 he was posted to 106 Bomber Sqn, stationed at Syerston, Nottinghamshire. No 5 Bomber Group squadron with their four-engined Lancaster aircraft were attacking Germany and occupied territories. On 12 April he and the whole crew were posted to 83 Sqn based at Wyton, Huntingdonshire. Which belonged to No 8 Bomber Command and was a member of Path Finder Force, who were entrusted with a most important role - marking the targets for the following main bomber force using coloured markers, flares and incendiary bombs. Though J. R. Alexander had many narrow escapes, he was one of the lucky ones. Fate allowed him to survive and so he was given an opportunity to further hone his skills. This earned him his first promotion to the rank of Flight Sergeant and prior to completing his tour of duty he was awarded the DFM (Distinguished Flying Medal). The awarding of a well deserved DFM was approved by His Majesty on 27 Jan 1944 at the time of Jan Alexander had completed his second tour of duty. He had flown total of forty-eight night bombing raids amassing 284.40 flying hours. On 29 January Alexander left the squadron for his prescribed well deserved six-month rest. He became an instructor with the USAAF who were now deployed on British soil. He was promoted to the rank of Pilot Officer. During the next five months he flew four-engined American

aircraft on non operational flights totalling 123 flying hours, 60 hours were on B17 Flying Fortress's and 63 hours on B24 Liberators. On 9 March 1944 he received his promotion to the rank of Flying Officer.

His second operational tour started on 17 June 1944, when he was posted to 139 Sqn, "Jamaica", stationed at Upwood. The squadron was part of 8 Group of Bomber Command. He took part in eight bombing raids on Nazi German capital as a marker using special device (H2S on board radar for bombing in nil visibility). Here too he did extremely well and after completing 70 operational flights he was promoted to the rank of Flight Lieutenant (F/Lt) and on 26 January 1945 he was awarded the DFC (Distinguished Flying Cross). On 17 December 1944 he was posted to 162 Sqn, a bomber RAF unit re-formed at Bourn, Cambridgeshire. As a member of 162 Sqn F/Lt Alexander, DFC, DFM managed to complete several other night bombing operational raids. Having completed his third tour of duty he was sent, on 22 January 1945, for a rest. This time it lasted for only two months. At the end of April he returned to 162 Sqn and on the night of 2/3 May 1945 he bombed the harbour at Kiel, North Germany. This was to be the last bombing mission of the war to be undertaken by Bomber Command. This completed his impressive wartime score which totalled 972.35 flying hours, 577.55 of which were at night. As far as operational flying was concerned, he had flown a total of 101 bombing raids, of which 99 were officially counted. He had flown a total of 480.20 operational hours, the vast majority of these at night. No other Czechoslovak airmen who served in Bomber Command can claim a record like this.

He had been deprived of news about his family for six long years, but had an opportunity to visit Czechoslovakia some three months after the end of hostilities. He stayed in his homeland for a week and the reality exceeded his worst expectations. He came back completely crushed as it is mentioned in his memories, out of his 48 family members and relatives he had been the only one to survive. Already as WWII was progressing, J. R. Alexander was considering remaining on British soil forever. When he found out that he had been brutally deprived of responsibility towards his family, his decision was confirmed. He chose to remain as a career officer in the RAF and he remained in RAF service for more than two decades. During this time he married his wife Pamela and they had three daughters.

Whenever it was possible he preferred active flying. He continued to upgrade his qualifications and he completed a year long course for Special Navigation followed by RAF Staff College which he completed on 1 July 1954 and was promoted to the rank of Squadron Leader. Three years later, in 1957, he completed his studies at the RAF College of Air Warfare. He was then posted to various staff position both overseas and on The British Isles. On 6 June 1971, aged 51 and after 32 years of service, at his own request he retired from the RAF.

A humble old man, he never sought publicity and spent the autumn of his life in Andover, Hampshire, in the south of England, where at the age of ninety he passed away on 12 January 2012. His family and friends attended his funeral on 27 January 2012 to say their last farewells to him.